

Qayumova Dilnoza

2-Farg'ona tibbiyot kolleji o'qituvchisi

Annotasiya: *Burun poliplari -bu surunkali rinosinusit (CRSwNP), surunkali sinonazal yallig'lanishning sub'ektiv va ob'ektiv dalillari mavjudligi bilan tashxis qo'yilgan muhim klinik kasallikdir. Burun poliplari yallig'lanishli lezyonlar bo'lib, ularburun havo yo'lga tushadi, odatda ikki tomonlama va etmoid sinusdan kelib chiqadi. Erkaklar ayollarga qaraganda ko'proq kasallanadi, ammo hozirgi kunga qadar bu kasallikning rivojlanishiga hech qanday o'ziga xos genetik yoki atrof-muhit omillari kuchli bog'liq emas. CRSwNP ko'pincha astma va allergik rinit bilan bog'liq. Surunkali rinosinusit (CRS) bo'lgan barcha bemorlar orasida faqat ~ 25-30% CRSwNP mavjud.*

Biroq, CRSwNP sezilarli kasallanish va hayot sifatining pasayishi bilan bog'liq bo'lib, bu kasallikni aniqlash, baholash va davolash uchun klinik ahamiyatga ega. CRSwNP - o'rta yoshdagi kasallik bo'lib, o'rtacha boshlanish yoshi 42 yoshni tashkil etadi va odatda tashxis yoshi 40-60 yoshni tashkil qiladi. Ko'pincha burun poliplari etmoid sinuslardan kelib chiqadigan ikki tomonlama yallig'lanishli lezyonlar sifatida o'rta turbinat ostidagi o'rg burun yo'lida paydo o'ladi.

Tadqiqot maqsadi: Burun gaymor bo'shlig'ida yuzaga kelgan poliplarni uchrash darajasini aniqlash va gistologik tahlil qilish.

Tadqiqot materiallari va usullari: Toshkent shahr patalogoanatomik byurospatologistologiya bo'limidagi kelib tushgan tahlillarni o'rganishga asoslanib ish olib borildi. Bunda otorinolog roentgen va obyektiv ko'ruvda:

Burun poliplarini tasviri: Ushbu poliplar odatda 60% hollarda ikki tomonlama bo'lib, qolganlarida bitta burun teshigida massa shaklida namoyon bo'ladi. Bemorlarda burunning bitishi va burun teshigidan chiqadigan massa belgilari paydo bo'ldi. Ko'zdan kechirilganda, massa uzumga o'xshab yaltiragan, zondlashda sezgir emas va teginishda qon ketmagan. Mikroskopik jihatdan poliplar bo'shashgan shilliq stroma va shilliq bezlardan iborat bo'lib, ular nafas olish epiteliysi bilan qoplangan. Stroma limfotsitlar, plazma hujayralari, neytrofillar va eozinofillar tomonidan infiltratsiya qilingan.

Natija: Farg'ona shaxri 1- sonli shifoxonasining LOR bo'limida 2022 yil 10 oy davomida jami 13 ta bemor o'rganildi. Ularning 4 nafari ayollarni, 9 nafari erkaklardan tashkil etgan.

Kelib tushgan taxlillarga kura: ayollarda 25-35 yosh oraligida 50%ni, 47 yoshdan kattalarda 50%ni tashkil etib uchraydi.

Erkaklarda:56 % 47 yoshdan oshgan erkaklar,33% 25-35 yoshlilar, 11 % 36-46 yoshlilar tashkil etadi.

Xulosa qilib aytganda, burun poliplari burun bo'shlig'ida ikki tomonlama paydo bo'ladi va CRSwNP da yaxshi rivojlanadi. Erkaklar ayollarga qaraganda ko'proq kasallanadi, ammo hozirgi kunga qadar kasallikning rivojlanishiga hech qanday o'ziga xos genetik yoki atrof-muhit omillari bog'lanmagan. CRSwNP ko'pincha astma va allergik rinit bilan bog'liq. Yakuniy xulosa sifatida aytish mumkinki,47 yoshdan katta erkaklarda burun gaymor bo'shlig'i polipi ko'proq uchraydi.

ADABIYOTLAR:

1. Fokkens WJ, Lund VJ, Mullol J, Bachert C, Alobid I, Baroody F va boshqalar. Rinosinusit va burun poliplari bo'yicha Evropa pozitsiyasi 2012. Rhinol Suppl. 2012;3:1–298-bet
2. Grigoreas C, Vourdas D, Petalas K, Simeonidis G, Demeroutis I, Tsioulos T. Rinit va astma bilan og'rigan bemorlarda burun poliplari. Allergiya astma prok. 2002;23:169–74
3. Mainz JG, Koitschev A. Kistik fibrozda burun polipozining patogenezi va boshqaruvi. Curr Allergiya Astma Rep. 2012;12:163–74.
4. Banerji A, Piccirillo JF, Thawley SE, Levitt RG, Schechtman KB, Kramper MA va boshqalar. Surunkali rinosinusit bilan og'rigan bemorlarda poliplar yoki polipoid shilliq qavatlar ko'proq kasallikka chalinadi. Men J Rinolman. 2007;21:19–26
5. Dietz de Loos DA, Xopkins C, Fokkens WJ. Burun poliplari bo'lgan va bo'lmagan surunkali rinosinusitning belgilari. Laringoskop. 2013;123:57–63.
15. Tompson CF, Price CP, Huang JH, Min JY, Suh LA, Shintani-Smith S va boshqalar. Surunkali rinosinusitning eozinofilga asoslangan tasnifiga qarshi polipning simptom profillarini tajribaviy o'rganish.2015